

Důležité prameny

Historické informace o Kulsheimu a svědectví pamětníků vycházejí z rozhovorů vedených v Kulsheimu a z publikace GESCHICHTE DER BRUNNENSTADT KÜLSHEIM (Stadtverwaltung Kulsheim, 1992) od Imtraut Edelmannové, Helmutha Laufa a Elmara Weisse.

Historické informace a svědectví pamětníků z Karlsruhe jsem čerpala z následujících publikací: KARLSRUHE 1945 (Braun, 1986) a HAKENKREUZ UND JUDENSTERN (Badenia, 1988) od Josefa Wenera; LE GAULEITER WAGNER: LE BOURREAU DE L'ALSACE (La Nuée Bleue, 2011) od Jeana-Laurenta Vonava; „... SIE HATTEN NOCH DIE FRECHHEIT ZU WEINEN...“ (Gewerkschaft Erziehung und Wissenschaft Bezirk Nordbaden, 1979), od Petera Baumbusche, Heide a Manfreda Czerni, Dagmar Denglerové, Heinze-Günthera Klusche, Helmuta Kranze, Horsta Sommera a Güntera Wimmera (z této publikace pochází také kopie dopisu starosty Karlsruhe policejnímu prezidentovi z roku 1940); ZIELORT KARLSRUHE (Regionalkultur, 2005) od Ericha Lackera (mého učitele chemie, o němž jsem toho jako šolačka mnoho nevěděla a jehož práci jsem objevila v New York Public Library náhodou při práci na této knize).

Ostatní historická fakta pochází z následujících knih: HITLER'S JEWISH SOLDIERS (University Press of Kansas, 2002) od Bryana Marka Rigga; LUFTKRIEG UND LITERATUR (Carl Hanser, 1999) od W. G. Sebald; THE HISTORY OF GERMAN RESISTANCE, 1933–1945 (McGill-Queen's University Press, 1996) od Petera Hoffmanna.

Všechna historická fakta ověřili Kat Rickard a Jonas Wegerer.

Citace pocházejí z výše uvedených knih a z následujících pramenů: YOUR JOB IN GERMANY (United States War Department, 1945); FORMULÁŘ N-400 OBČANSKÉ A IMIGRAČNÍ SLUŽBY SPOJENÝCH STÁTŮ AMERICKÝCH; BROCKHAUS – ENCYKLOPEDIIE VE 24 SVAZCÍCH (Wissen Media, 1996–1999); DEUTSCHES WÖRTERBUCH (Weidmann, 1854) od Jacoba a Wilhelma Grimma; NEUES LEBEN (Bassetmann, 1851 až 1852) od Bertholda Auerbacha; DENÍKY JOSEPHA GOEBBELSE (Piper, 1992, česky Naše vojsko 2009–2010); DAS LETZTE JAHR IN BRIEFEN (Loeper, 2016) od Andreého Fischer-Maruma; JUGEND IM DRITTEN REICH. DIE HITLER-JUGEND UND IHRE GEGNER (Diedrichs, 1982) od Arna Klönneho; THE SPEECHES OF ADOLF HITLER: APRIL 1922 –

AUGUST 1939 (Oxford University Press, 1942) vydal Norman Hepburn Baynes. Autorem německého textu k písni CIKÁNKA (DU SCHWARZER ZIGEUNER, 1931), již napsal člen vojenské hudby a skladatel Karel Vacek, je rakouský básník a spisovatel Fritz Löhner-Beda, který byl zavražděn v roce 1942 v Osvětimi. Společně s přítelem napsal Beda také píseň DAS BUCHENWALDLIED známou jako hymnu koncentračního tábora v Buchenwaldu.

Ostatní citace pochází z internetových zdrojů:

<http://www.transodra-online.net>; <http://forum.axishistory.com>;

<http://www.nytimes.com>.

Fotografie vynucené konfrontace Němců se zločiny, které nacisté spáchali v koncentračních táborech, byly zveřejněny se souhlasem United States Holocaust Memorial Museum. Postoje a kontext, do něhož jsou fotky v knize zasazeny, nereflektují postoje a politická přesvědčení United States Holocaust Memorial Museum a udělený souhlas se nevztahuje na názory zveřejněné v této knize. Portréty ženských dozorkyň poskytl buď Imperial War Museum (katalogové číslo BU 9682), nebo patří k volným dílům a pochází z Wikimedia Commons Portal. Fotka (8/Alben 412/11) zničeného města Karlsruhe byla zveřejněna se souhlasem Archivu města Karlsruhe. Ostatní historické fotografie patří k volným dílům a zpřístupnil je Florida International University a New York Public Library. Následující dokumenty byly publikovány se souhlasem Archivu města Kulsheim, Archivverbund Main-Tabuer: StAwT-K G 10 A 776 a A 933, K-G10 A776. Dokumenty Williho Rocka z rozsudkových komor byly zveřejněny se souhlasem Hlavního archivu města Karlsruhe a mají signaturu 465 h Nr. 11214. Portrét Julia Hirsche pochází z Wikimedia Commons Portal. Fotografie strýce Franze-Karla, které se nenacházejí ve vlastnictví mého otce, přátelsky poskytla tetička Annemarie. Kopie smutečního oznámení Franze-Karla v kapitole 15 uvádí chybné datum úmrtí – nepadl 19., nýbrž 16. 7. 1944.

Článek PROSIT A MODLIT SE JE MARNÉ je citován dle vydání 16/1960 časopisu NEUE BERLINER ILLUSTRIERTE. Článek, jenž na něj navazuje a z něhož je citováno v závěru, vyšel 4. května 1960 ve wertheimském vydání FRÄNKISCHE NACHRICHTEN.

Všechny předměty, dopisy a fotografie ve SBÍRKOVÉM ALBU ARCHIVÁŘKY VZPOMÍNEK pochází z německých bleších trhů a z bazarů. Navzdory pečlivým rešeršům nebylo možné dohledat všechny držitele práv. V případě oprávněných nároků se prosím obraťte na nakladatelství.